„U téhle knihy vás bude mrazit až v kostech.“

– deník Morgunblaðið, Island

YRSA SIGURÐARDÓTTIR

NENÍ ÚNIKU

NEVIDITELNÉ NEBEZPEČÍ
UTAHUJE SMYČKU

metafora

Yrsa Sigurđardóttir se vrací ve vrcholné formě s novou sérií *Černý led*, v níž opět míchá všechny oblíbené ingredience své tvorby: mrazivý Island, děsivé případy, tým neotřelých vyšetřovatelů.

Studentka pedagogiky Sóldís potřebuje po rozchodu rychle najít nové bydlení a práci, a tak přijme místo soukromé učitelky dcer bohatého páru v zapadlém koutě západoislandského venkova. Zaměstnavatelé na ni sice působí poněkud zneklidňujícím dojmem a život na osamělém místě v ní postupně začíná vzbuzovat neblahé předtuchy, ona se však rozhodne zatnout zuby a své obavy překonat. Bude to správný krok?

Policejní vyšetřovatel Týr se po letech vrací ze Švédska na rodný Island, protože v přelomové životní situaci touží po novém začátku. Spolu s kolegyní Karólínou a soudní lékařkou Idunn se záhy po svém nástupu zapojuje do pátrání po pachateli zločinu, jaký si v poklidné ostrovní zemi nedovedl představit ani v nejhorších snech...

„Kniha, která čtenáře chytne a nepustí...“

– Björn Thorláksson, novinář,
pro Fréttablaðið, Island

Yrsa Sigurđardóttir

ИЕNÍ ÚNIKU

V METAFOŘE DOSUD VYŠLO:

Poslední rituál
Mrazivé světlo
Žhavý hrob
Led v žilách
Ohnivý anděl
Plavba smrti
Pamatuji si vás všechny

SÉRIE FREYJA A HULDAR
DNA
Černá díra
Katarze
Poprava
Panenka
Ticho

Kořist

Yrsa Sigurđardóttir

NENÍ ÚNIKU

Přeložila Lucie Korecká

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude ***trestně stíháno****.*

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Tato kniha je literární fikce.
Všechny postavy a události jsou autorským výtvorem.

Copyright © Yrsa Sigurđardóttir 2021

First published with the title *Lok lok og læs* in 2022 by Veröld Publishing, Reykjavík

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Lucie Korecká, 2023

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2023

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-777-1 (ePub)
ISBN 978-80-7625-776-4 (pdf)
ISBN 978-80-7625-263-9 (print)

Knihu věnuji své matce, Kristín Halle Jónsdóttir.

Srdečně děkuji Evě Björg Aegisdóttir za zapůjčení jejích literárních postav z Akranesu, které zde vystupují ve vedlejších rolích. Jedná se svým způsobem o pokus vytvořit ve světě islandských kriminálních románů jakousi obdobu fikčního světa studia Marvel. Zároveň chci knihy Evy Björg všem doporučit, jsou vynikající.

MÍSTO, KDE SE PŘÍBĚH ODEHRÁVÁ

Hvalfjörður

1. kniha – *Není úniku*

1. KAPITOLA ● *STŘEDA*

Nad statkem Hvarf se vznášelo nezvyklé ticho. Nikde nebylo vidět živou duši. V bezvětří se nepohnula ani větvička a těžké mraky na obloze vypadaly zcela nehybně. Jejich tvary se proměňovaly natolik pomalu, že se to dalo sotva postřehnout. Karl měl téměř pocit, jako by se zastavil čas, a tak od oblohy odvrátil pohled. Natáhl ruku a vypnul rádio, kde právě vysílali předpověď počasí. Hlasatel zrovna hlásil podmínky pro jednotlivá loviště ryb, což se Karla netýkalo. Na ryby v mládí vyplul všehovšudy jednou. Pak se rozhodl, že se bude raději zdržovat na pevnině.

Karl zvedl ze sedadla spolujezdce čepici a vystoupil z auta. Zatím si ji však nenasadil, aby mohl bedlivě naslouchat. Venku panovalo hrobové ticho, většina ptáků už dávno odletěla na jih, buď do teplých krajin, nebo aspoň k hustěji osídlenému pobřeží. Řeky a potoky zamrzly, výletníci už se vrátili domů a dobytek se schovával v chlévech. Dokonce i moře v nedalekém zálivu ztichlo.

Rodina ze statku však jistě byla doma a Karl se divil, že nikoho neslyší. Přece nemohli všichni čtyři uprostřed dne usnout. Když Karl s oběma manželi, Ásou a Reynim, před necelým týdnem mluvil, ani jeden z nich se nezmínil, že by měli někam odjet. Karl z vlastní zkušenosti

věděl, že farmáři si cestování dopřávají jen výjimečně, takže kdyby rodina nějaký výlet plánovala, určitě by na něj přišla řeč. Když se on sám jednou za čas chystal na dovolenou, nedokázal mluvit o ničem jiném. A nejen s těmi, kteří měli chuť ho poslouchat.

Na dvoře stála obě rodinná auta, zasypaná silnou vrstvou sněhu. Terénní vůz s vysokým podvozkem a sportovní sedan vhodný pouze na léto. Nebo přinejmenším Karl nikdy neviděl, že by v něm rodina za ten rok, kdy na statku bydlela, někdy někam vyjela v zimě. Připadalo mu to rozumné. Sám by si netroufal takové auto řídit na sněhu a náledí, protože tušil, že by skončil v nejbližším příkopu. S luxusním džípem, který měl údajně cenu slušného traktoru, to bylo něco jiného. V tom by se Karl rád prohánět závějemi nebo po pořádném náledí, i kdyby jen proto, aby zjistil, jestli se taková investice vyplatí. Na farmách v sousedství se drahé automobily vyskytovaly jen vzácně. Tohle ovšem nebyla běžná farma a nebydleli tu obyčejní zemědělci.

Rozdíl se nedal přehlédnout, stačilo se podívat, jak statek vypadá. Lišil se od všech ostatních v okolí, především proto, že si manželé nechali postavit obrovský, velice moderní obytný dům. Prosklená chodba ho spojovala s tradičnějším, původním dvoupatrovým domkem, který předchozím obyvatelům bohatě stačil. Noví majitelé však měli vyšší nároky. Rodina bydlela v novostavbě a starší budovu využívala jen pro hosty či občasné zaměstnance. Zatím ovšem příliš mnoho návštěv nepřijelo a jedinými zaměstnanci byli au pair. Nikdo z nich nezůstal na statku dlouho. Karl se nevyptával, proč odešli, ale předpokládal, že jim vadilo hlavně odloučení. Mladí potřebují společnost lidí svého věku a té se jim tady nedostávalo, s výjimkou Íris, starší dcery ze statku, a syna od sousedů. Dospívající děti se navíc stejně nedají

počítat, když je člověku přes dvacet a zoufale touží po společnosti.

Karl se v architektuře nijak zvlášť nevyznal a do stavebních úprav nemohl nikomu mluvit, ale spojovací chodba mezi starým a novým domem byla jako pěst na oko. Obě budovy sotva mohly být odlišnější: jedna ztělesňovala hospodárnost starých časů, druhá nestřídmost moderní doby. Propojit je dohromady mu připadalo podobně absurdní jako zapřáhnout ke sportovnímu autu koně.

Jinak ale nic nenamítal, především se mu líbilo, jak velkou péči manželé věnují statku i jeho okolí. Starali se o všechno mnohem pečlivěji, než si farmáři mohli obvykle s ohledem na časovou i finanční náročnost dovolit. Nejenže všechno dokonale udržovali, takže Karl nikdy nikde nezahlédl rez, škrábance ani hromady harampádí, ale statek celkově vypadal tak dokonale, až měl Karl dojem, jako by zabloudil na natáčení reklamy na jogurt.

Musel obdivovat, jak nenuceně může taková iluze venkovské idylky působit. Přinejmenším na někoho, kdo neví, kolik to stálo úsilí. On sám ovšem svého času rekonstrukci starého domu, chléva i hospodářských budov sledoval, takže měl představu, kolik to dalo práce. Manželé si pozvali celý regiment řemeslníků a Karl nepochyboval, že by vyšlo levněji všechno zbourat a postavit znovu od základů, nicméně noví majitelé si přáli zachovat co nejvíc z původní atmosféry. Kladli velký důraz na to, že nechtějí ztratit kontakt s dějinami a historickou úlohou statku, který měl proto nadále vypadat jako venkovské hospodářství, ne jako letní sídlo. Řemeslníci se tiše usmívali pod vousy a Karl s ostatními sousedy kroutili hlavou. Nechali si však pro sebe, že statek nikdy kdovíjak výjimečnou pověst neměl, ani jako místo k bydlení, ani jako zemědělský objekt. Nemohl se pyšnit

žádnou historií, kterou by stálo za to udržovat. Naopak mohla klidně upadnout v zapomnění.

Ohledy na tradici se ovšem nevztahovaly na nový dům. Ten rozhodně v souladu s historií daného místa či běžnou farmářskou praxí navržený ani postavený nebyl. Byl obrovský a měl nesmyslně vysoké stropy. Na jednoduchost a úspornost zjevně nikdo ani nepomyslel. Kolos byl převážně z betonu a z jedné strany, odvrácené od dvora, se honosil ohromnou stěnou sestavenou ze skleněných panelů sahajících od podlahy až po strop. Za ní se rozkládala prostorná kuchyň spojená s jídelnou a salonkem s krbem. Noví majitelé Karlovi vysvětlili, že chtějí vařit, stolovat a odpočívat v co nejtěsnějším sepětí s přírodou. Karl přikývl, ale pomyslel si, že právě tenhle typ lidí si za stejným účelem objednává ubytování v plastových kupolích uprostřed plání. On sám nic takového nechápal a přírodu si užíval raději přímo než přes průhledné stěny.

Manželé a jejich dvě dcery se na statek přistěhovali zhruba před rokem a Karl na ně od té doby změnil názor. Teď už je nepovažoval za bláznivé zbohatlíky. Jejich chování sice stále ještě plně nechápal, ale měl je rád. Jinak to ani nešlo.

Žena, Ása, byla velice sympatická a dokázala se zasmát sama sobě a své snaze přizpůsobit se venkovskému prostředí. K jejím hlavním nedostatkům podle Karlova mínění patřilo, že byla na vesnický život až moc choulostivá a také příliš strkala nos do cizích záležitostí. Dosud se přece místním obyvatelům vedlo výborně i bez jejího vedení.

Její muž Reyni se na rozdíl od ní lidí spíše stranil a často působil poněkud nepřítomně. Zato však byl upřímný a vstřícný. Předtím, než se přistěhovali, údajně trpěl jakousi vážnou chorobou. Když mu vítr odfoukl vlasy

z čela, odhalil dlouhou jizvu, která se táhla od ucha přes spánek a končila nad čelem uprostřed hlavy. Vzhledem k tomu, jak rozsáhlou operaci zjevně musel podstoupit, se nikdo nemohl divit, že bývá občas trochu nesoustředěný.

Nejvíc ovšem Karl oceňoval, že se oba manželé ochotně učili od zkušenějších farmářů, včetně jeho samotného. Tím si získali sympatie i ostatních sousedů. Tedy až na hospodáře z vedlejšího statku, Malého Hvarfu.

Netknutý sníh na dvoře Karlovi prozradil, že tudy od včerejší chumelenice nikdo neprošel. Když se však přiblížil k domu, zjistil, že se přece jen mýlil. Ode dveří vedly stopy do chléva, kde přebývalo těch několik málo zvířat, která rodina měla. K nim bylo třeba připočítat ještě slepice v kurníku za domem. Dříve manželé chovali i několik koz, ale záhy to vzdali. Vyhřívaný kozí chlívek, který nechali postavit, zůstal prázdný a nezdálo se pravděpodobné, že se na tom v dohledné době něco změní. Reyni s Ásou zvířata nedrželi pro obživu jako ostatní farmáři, zacházeli s nimi spíš jako s domácími mazlíčky. Karl v létě viděl zdejší krávy na pastvě s věnečky z pampelišek kolem krku a koně s hřívami zapletenými do copánků svázaných růžovými mašlemi. Domníval se, že je tak vyzdobily dcery, ale nebyl si tím jistý. Zvířata totiž hrála důležitou roli v Ásině fotografování. Karl přesně nevěděl, jestli tahle její aktivita spadá do kategorie zaměstnání, nebo zálib.

Šlépěje na dvoře vyvracely veškeré pochybnosti o tom, zda je někdo doma a zda bylo postaráno o zvířata. Kdyby majitelé někam odjeli, museli by požádat některého souseda, aby dohlédl na hospodářství, a v tom případě by stopy k chlévu nevedly od domu. Karl navíc předpokládal, že by volba nejspíš padla na něj a Ellu. S výjimkou rodiny z Malého Hvarfu byli nejbližšími

sousedy a už několikrát Ásе a Reynimu takovou službu prokázali.

Teď už se jim však rodina skoro týden neozvala. Proto také přijel. Zajel sem už předevčírem. Ása s jednou z dcer se totiž měla nechat od Elly ostříhat, ale ani jedna z nich se nedostavila. Mohly pochopitelně změnit plány, nicméně i když je na venkově každý svým vlastním pánem, byla by v takovém případě slušnost se omluvit, což Ása neudělala. Elle se nepodařilo manželům ani dovolat, zřejmě měli telefony buď vypnuté, nebo mimo signál. Zprávy, které poslala, jim také nejspíš nedošly nebo si je nepřečetli. Ella si začala dělat starosti a Karl vlastně také.

Když Karl zamířil ke vchodovým dveřím, ozval se z chléva hlasitý štěkot, k němuž se záhy přidalo zuřivé ňafání. Rodina měla dva psy, border kolii a mrňavou chlupatou potvůrku připomínající chomáč vlny zachycený na ohradě pro ovce. Předevčírem oba štěkali stejně jako teď, ale uvnitř v domě. Byla to přátelská stvoření, která na statku neměla žádný konkrétní úkol, a tak většinou jen volně pobíhala po dvoře a vítala příchozí. Tentokrát však byli zavření, takže na Karlův příchod reagovali stejně jako všichni ostatní psi v takové situaci – hafáním. Na tom nebylo nic divného, Karla nicméně překvapilo, že psi nejsou ani na dvoře, ani v domě. Nevzpomínal si, že by je někdy viděl zavřené v chlévě.

Napadlo ho, že rodina je možná nemocná, a tak se před zaklepáním na okamžik zarazil. Co když všichni ulehli do postele s chřipkou a bolí je hlava i celé tělo? Když sám výjimečně onemocněl, rozhodně o žádné návštěvy nestál. Po krátkém zaváhání přece jen zaťukal. Zmocnil se ho podivný pocit, který se v průběhu života naučil nebrat na lehkou váhu. Nevzpomínal si, že by ho kdy intuice zklamala, naopak díky ní nezřídka dokázal zabránit nejrůznějším malérům.

Na okamžik se upřeně zadíval na široké, vysoké vchodové dveře a pak na ně zabušil podruhé. Psi se znova rozštěkali, tentokrát oba současně. Navíc začaly bučet i obě krávy, ale zmlkly, když zaklepal potřetí. Nedokázal se zbavit dojmu, že zvířata v chlévě naslouchají a stejně napjatě jako on čekají, až se dveře otevřou. Ty však zůstaly zavřené. Karl k nim přiložil ucho, ale žádné kroky zevnitř neslyšel. Vzápětí se narovnal, protože si uvědomil, že masivní dubovou deskou by stejně žádný zvuk nepronikl.

Karl poodstoupil a nahlédl oknem dovnitř. V místnosti se svítilo, ale žádný pohyb nepostřehl. Tíživý pocit zesílil a Karl udělal něco, na co by před cestou sem ani nepomyslel.

Sehnul se ke škvíře na dopisy a otevřel záklopku. Ta byla ve dveřích nedopatřením, protože architekt, který budovu navrhoval, zřejmě nikdy nebydlel na venkově. Manželé nejspíš také ne, jinak by architekta na omyl upozornili. Tady poštu nikdo nedoručoval až ke dveřím, pouze do schránky u odbočky ke statku.

Karl se právě chystal na obyvatele domu zavolat, když vtom bezděčně ucukl. Ucítil totiž pach, který se linul ven spolu s teplým vzduchem. Byl to odér smrti, který rozhodně nemohly způsobit jen uhnilé pokojové rostliny. Karl už podobný smrad cítil vícekrát, než by si přál. Všichni mrtví savci, kteří nebyli několik dní pohřbeni, čpěli stejně. Tentokrát byl charakteristický puch cítit jen slabě a Karl nevěděl, jestli by ho méně zkušený člověk vůbec poznal. On sám však nepochyboval. V domě muselo ležet mrtvé tělo.

Karl stáhl ruku a záklopka se s hlasitým klapnutím zavřela. Zvířata v chlévě ovšem na zvuk nezareagovala štěkáním, bučením ani ržáním, takže všude vládlo stejné ticho jako uvnitř v domě. Na Karla tak dolehlo tíživé